

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA PODKARPACKIEGO

Rzeszów, dnia 26 sierpnia 2026 r.

Poz. 3336

ZARZĄDZENIE REGIONALNEGO DYREKTORA OCHRONY ŚRODOWISKA W RZESZOWIE

z dnia 26 sierpnia 2026 r.

w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody „Szachownica w Krównikach”

Na podstawie art. 19 ust. 6 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 roku o ochronie przyrody (Dz. U. z 2026 r. poz. 13, 426, 737 i 912) zarządza się, co następuje:

§ 1. Ustanawia się plan ochrony dla rezerwatu przyrody „Szachownica w Krównikach” zwanego dalej „rezerwatem”.

§ 2. 1. Celem ochrony w rezerwacie jest zapewnienie optymalnych warunków dla wzrostu i rozwoju szachownicy kostkowej oraz zbiorowisk, w których występuje.

2. Przyrodniczymi i społecznymi uwarunkowaniami realizacji celu ochrony, o którym mowa w ust. 1, są:

- 1) wymagające ingerencji, utrzymanie formy zagospodarowania terenu rezerwatu jako terenu łąk kośnych,
- 2) utrzymanie stanowiska szachownicy kostkowej,
- 3) wysokie walory dydaktyczne terenu.

§ 3. Obszar rezerwatu objęty jest ochroną czynną.

§ 4. Identyfikację oraz określenie sposobów eliminacji lub ograniczania istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych oraz ich skutków na obszarze rezerwatu przedstawia tabela stanowiąca załącznik nr 1 do zarządzenia.

§ 5. Określenie działań ochronnych na obszarze ochrony czynnej, z podaniem ich rodzaju, zakresu i lokalizacji, przedstawia tabela stanowiąca załącznik nr 2 do zarządzenia oraz mapa stanowiąca załącznik nr 3 do zarządzenia.

§ 6. Zarządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Regionalny Dyrektor
Ochrony Środowiska
w Rzeszowie

Sławomir Serafin

Załącznik nr 1 do zarządzenia

Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Rzeszowie

z dnia 26 sierpnia 2026 r.

Identyfikacja oraz określenie sposobów eliminacji lub ograniczania istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych oraz ich skutków

	Identyfikacja i ocena istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych	Sposoby eliminacji lub ograniczania istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych oraz ich skutków
	Zagrożenia wewnętrzne, istniejące	
1.	Sukcesja ekologiczna zmierzająca do wytworzenia zwartych zarośli i lasu. Zanikanie zbiorowisk łąkowych stanowiących naturalne siedliska głównego przedmiotu ochrony w rezerwacie – szachownicy kostkowej. Zaniechanie koszenia lub brak koszenia mogą doprowadzić do zaniku siedliska gatunku, ponieważ może nastąpić sukcesja czy też inwazja gatunków obcych (szczególnie występującej w obrębie rezerwatu nawłoci późnej <i>Solidago gigantea</i>).	Utrzymywanie zbiorowisk roślinnych o charakterze łąkowym poprzez ekstensywne koszenie roślinności zielnej i usuwanie biomasy w odpowiednim terminie.
2.	Problematyczne gatunki rodzime - rozprzestrzenianie gatunków ekspansywnych np. trzcina pospolita może doprowadzić do wypierania gatunków rodzimych i zaniku siedliska szachownicy.	
3.	Antropopresja: wydeptywanie, pozyskiwanie roślin do ogródków przydomowych, penetrowanie terenu przez fotografów.	Przeciwdziałanie czynnikom antropogenicznym
	Zagrożenia wewnętrzne, potencjalne	
4.	Zbyt częste i intensywne koszenie, w tym koszenie przed związaniem nasion może doprowadzić do ustąpienia gatunku.	Utrzymywanie zbiorowisk roślinnych o charakterze łąkowym poprzez ekstensywne koszenie roślinności zielnej i usuwanie biomasy w odpowiednim terminie.
5.	Tworzenie infrastruktury melioracyjnej może mieć wpływ na obniżanie poziomu wód gruntowych, których wysoki poziom jest kluczowy dla istnienia siedliska gatunku.	Przeciwdziałanie czynnikom antropogenicznym
	Zagrożenia zewnętrzne, istniejące	
6.	Zmiana sposobu uprawy - zamiana łąk na grunty orne co jest równoznaczne ze zniszczeniem siedliska szachownicy.	Przeciwdziałanie czynnikom antropogenicznym
7.	Obce gatunki inwazyjne - w niekoszonych częściach siedliska gatunku rośnie nawłoc późna <i>Solidago gigantea</i> , której inwazja może doprowadzić do zmniejszenia powierzchni siedliska.	Utrzymywanie zbiorowisk roślinnych o charakterze łąkowym poprzez ekstensywne koszenie roślinności zielnej i usuwanie biomasy w odpowiednim terminie.
	Zagrożenia zewnętrzne, potencjalne	
8.	Stosowanie insektycydów. Zagrożenie między innymi dla trzmieli zapylających szachownicę kostkową, ograniczenie zapylania, a w rezultacie zmniejszenia produkcji nasion.	Przeciwdziałanie czynnikom antropogenicznym

Załącznik nr 2 do zarządzenia
Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Rzeszowie
z dnia 26 sierpnia 2026 r.

Określenie działań ochronnych na obszarze ochrony czynnej, z podaniem ich rodzaju, zakresu i lokalizacji

Lp.	Czynności	Sposób wykonania i zakres	Rozmiar i lokalizacja zadań ochronnych
1.	Wykaszenie roślinności zielnej	Mechaniczne koszenie techniką od środka powierzchni na zewnątrz z usunięciem biomasy poza teren rezerwatu przyrody. Koszenie ręczne lub mechaniczne przynajmniej co dwa lata po 15 września na wysokości nie niższej niż 10 cm z usunięciem biomasy (w terminie nie dłuższym niż 2 tygodnie po pokosie) lub zestogowaniem (zestogowane siano powinno być wywożone zimą, kiedy podłoże jest zamrożone), a w uzasadnionych przypadkach w dłuższym terminie, niezwłocznie po ustaniu przyczyn ze względu, na które termin ten nie był przestrzegany. Niezależnie od terminu koszenia około 10-20% powierzchni powinno pozostawać nieskoszonej, przy czym powinna być to powierzchnia inna przy kolejnych terminach koszenia.	Obszar całego rezerwatu - 17,25 ha (po wysypaniu nasion szachownicy kostkowej).
2.	Budowa zastawki	Żeby zapobiec przesuszeniu obszaru rezerwatu należy wykonać zastawkę o stałej rzędnej piętrzenia 195,7 m n.p.m. przy ujściu rowu położonego wzdłuż wschodniej granicy rezerwatu.	Przybliżone miejsce budowy zaznaczone na mapie działań ochronnych (załącznik nr 3). Dokładna lokalizacja zastawki możliwa do określenia na etapie realizacji zadania.
3.	Minimalizowanie zagrożeń antropogenicznych oraz obserwacja naturalnych procesów	1. Lustracje terenowe wykonywane przez pracowników Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Rzeszowie. 2. Dbłość o prawidłowe istniejące oznakowanie rezerwatu tablicami urzędowymi - wymiana istniejących tablic w sytuacji ich zniszczenia.	1. Obszar całego rezerwatu, lustracje wykonywane w ramach bieżących potrzeb, minimum raz w roku. 2. Istniejące oznakowanie.
4.	Monitoring stanu zachowania celu ochrony oraz efektów realizacji działań ochronnych	Wykonanie monitoringu powykonawczego (po realizacji zadań ochrony czynnej), określającego wpływ przeprowadzonych działań na stan zachowania celu ochrony rezerwatu przyrody.	Obszar całego rezerwatu - 17,25 ha

Załącznik nr 3 do zarządzenia

Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Rzeszowie
z dnia 26 sierpnia 2026 r.

Mapa planowanych działań ochronnych

